

Emozioz betetako Xabier Aizarnaren oroitzapena

Itziar, emazteari

Denboraren joanak dena estaltzen omen du lurrun baten pean, baita gure bizitzan maiteen izan ditugun pertsonen oroimena ere, hala nola familian eta gizartean, intelektual alorrean, kultura, arte mundu, zientzia, orotan behar-beharrezkoak sentitu izan ditugun haiena ere.

Xabier Aizarna "nahitaezkotzat" jotzen genuen, nahiz eta, esan ohi den ez dagoela inor "nahitaezkorik". Gisa da, halere, batzuek besteak baino beharrezkoagoak izatea. Euskalerrriaren Adiskideen Elkartean argi nabari da haren desagerpena. Egunak aurrera doazen arren, haren ausentziak biziki nahigabetzen gaitu lehenengo egunean bezala. Haren aulki hutsak ezinbestean ekartzen digu burura elkarteko bileretan izan ohi zuen presentzia hutsezina eta puntuala; haren hitz trebe, neurtu eta egokia; arazo eta gai guztietan azaltzen zuen benetazko interesa.

Xabierrek hitzez hitz irakurtzen zituen bere eskuetara iristen ziren informe eta azterketak. Eta ez uste hain gutxi zirenik, hainbeste eta hain anitzak baitziren gizartean zituen harremanak. Eta ez zen informe eta azterketak irakurtzera mugatzen, aitzitik, oharra egin, gaia sakon aztertu, kriterioak aldatzeko deitu, bere iritziak helarazi, ez zuen detaile fimiñoena ere aldamenera uzten. Ardura osoa jartzen zuen. Uneoro prest egoten zen haren beharra zuenarentzat, inongo arazo eta behaztopark jarri gabe, ohiko puntualtasun eta xalotasunez azaltzen zen behar lekuan. Bere presentzia beti zen positiboa, hain baitzen laguntzera emana.

Irakurle nekaezina, hainbat eta hainbat aldizkari eta publikazioren harpide, politika arloko ohar-emaile eta kritikari egunkarietan, bibliografia eta argitalpen berrien jarraile suharra, berehala adierazten zion edonori gaiaren inguruan bere iritzia... Ikusgarria zen bere adeltasuna.

Liburuak!, horiek ziren haren grina handientarikoa: nonahikoak, hemengoak edota urrunekoak, gai eta arlo guztietarikoak. Plazerrik handiena zen beretzat txartel handi zuri haiek igortzea, adiskidantza eta leialta-

sunaren seinale, bere iritzia atseginez onartuko zuen edonori helaraztea. Insituzioek —ez gureak bakarrik— ongi zekiten Xabierrek zuen interesaz edozein pulikazioez, nahiz haietako zenbait lortzea gauza zaila izan sarritan. Haietako asko, bestalde, besteei emateko izaten ziren. Eta nola ez, hark atzera-aurrera zuen joeraz eta bidaia haietatik ekartzen zituen foiletok, mapa, liburu, katalogo etabar ugariak...

Liburuak aipatu ditugunez, txantxaz esan ohi zuen inprentako frogen zuzentzaile izan zitekeela bera. Eta hala zen. Irakurle amorratu eta kritiko zorrotz, originalen iritzi-emaile, eta argitalpen proiektuen aholkulari, ez zuen estilo txar, ortografia akats eta argitalpenen akats teknikoen errukirik izaten (erratak bere onetik ateratzen zuten). Bere oharrak argi eta garbi azaltzen zizkion behar zenari. Lan onaren defendatzaile suharra zen.

Disziplina, ardura eta zuzentasun hau bera erabiltzen zuen, bestalde, bere bizitzako ekintza aberats eta anitz guztietan. Liburuska honen beste lerroetan ikus daiteke adiskide honek bere bizitza profesionalean eraman zuen ibilbide diztirakorra, areago jakinik autodidakta bat izan zela: bankako profesional bezala maila apalenetik hasi eta Banco de Vizcayako zuzendari izatera iritsiaz eta, gizon publiko bezala, Gipuzkoako kargu nagusien buru izanik: Diputatu Nagusi, Batzar Nagusiko Lehendakari, Senatari. Bidenabar, esan dezadan bere alboan egin nuen bidai kultur batean —eta zenbait eta zenbait egin genituen elkarrekin— ezagutu ahal izan nuela Madrileko senatu berriua eta ikus ahal izan nuen han denek ematen zioten adiskidetasunezko tratu ohoretsua.

Xabier kultur talde askotako partaide izan zen. Nik oroitzen ditudanen artean bereizi ditzadan 70. hamarkadatik aurrerakoak, halanola EAE/RSBAP-ean Gipuzkoako Ozeanografiako Elkarte, Gipuzkoako Argitalpen eta Publikapen Elkarte, Dr. Camino taldea. Musikak eta euskarak atal berezi bat izan zuten bere bizitzan. Musika ezagutzaile sakona eta euskararen militante berezia, bi alor horietako zenbait taldeetan ere hartu zuen parte.

Erljio sendo baten sustraiek argitu zuten bere bizi guztia. Hezurretarainoko kristaua, testigurik onenak Alde Zaharreko (bere auzoa) biztanleria bera, Santa Maria eta San Bizente elizak, Gazteluko Jesusen Bihotza, Uguileko karmeldarrak, denek dakite bere kristau sinismenaren sendotasunaren berri. Eta guzti horrekin batera, senar leial (Itziar), aita paregabe (Jone, Koruko, Itziar eta Jon Paul), anai (Jokin eta Sor Mª Pilar) eta, azkenik aitona, denek miraritzen zuten Xabier.

Xabier Aizarnak inork baino areago sufritu zuen gure lurraldean eta Donostian errotu zen bortxakeri giroa. Tortura bat izan zen beretzat. Zer esanik urte haietan partidukoaren artean eman zen haustura tamalgarria. Euskaldun abertzale diktadura garaian, bereak eta bi pairatu behar izan zituen konstituzio aurreko urteetan eta demokrazia barnean, batik-bat

erradikaltasunaren aldetik. Bere bizitzako zati bat minez bete bazuten ere, haren izaera positiboak guttia bere mende hartzen zuen.

Alperrik litzateke Xabier nolakoa zen adieraztea, emankorra, jatorra, ona, bihozbera, langilea eta ikasteari emana, baina gaur da eguna ozenki guzti hori aldarrikatzeko. Eta hala izan zen azken egunera arte. Nork esan jubilatua zegoenik! Bete-beteen jarraitzen zuen bere kemenak. Kutzako hirugarren adinekoen artean ikasle, bidaiari nekaezin eta jakinminez bete antolatuko ibilaldietan, irakurle amorratua bere burua beti gainditu nahirik, hainbat eta hainbat ekintzetan entzule aspergaitz... Guztia esatea luzeegi litzateke, baina bihoakio gure oroimena eta gure emozio eta eskerrona, hark hainbat aldiz kultur ekintza eta argitalpen arloan eskaina zigun partaidetasunarengatik eta bere hitz argi eta garbiarengatik. Gogora ditzagun Dr. Caminon egindako hainbat eta hainbat ekitaldi, bera beti han baitzen eta oraindik berak eskainitako marrazki bat ere ikus daiteke isekita orman. Bere ekitaldi ahaztezinezkoen artean, bereizi nahi nuke Madrileko Euskal Etxean egin zuen EAE/RSBAP-eko laburpenen aurkezpena. Lerro hauek izenpetzen dituenak ez daki nola eskertu Xabierren giza-tamaina.

Egunak aurrera, 97ko udan sumatu zituen urte eta erdi geroago heriotzarantz eramango zuten gaisotasunaren lehen arrastoak. Ez zuen, halere, amore eman eta azken egunera arte borrokatu zen bere ohiko indarrez. Gaisotasuna menderatuta zegoela uste zuenean, aurretik herio-suhar gisako borroka eduki ondoren, berriro eta ustekabeaz azaldu zitzaion haren hatzaparra.

1998. urteak gure artetik erauzi digu Xabier Aizarna, beste zenbait erauzi dizkigun bezala: Miguel Pelay Orozco, Joxe Antonio Zabala eta Iñaki Barriola.

Ez dugu erraz ahaztuko Angiozarreko hilerrian egin zioten agur beroa, asaben alboan, baso artean, errekastoa eta zuhaitzarren alboan eta Santa Maria elizan ospatu zen elizkizun uholdetsua.

Gu eta gu bezalako askoren izenean, eskerrik asko, Xabier!

EAE/RSBAP-eko Gipuzkoako Komisioarentzat, zeinaren partaide izan baitzen "izeneko lagun" gisan eta Batzar Zuzendariko bokale, ohore haundi bat da Gipuzkoako Foru Aldundi honetan EGAN aldizkari berri eta haren arduradunen, Luis Mari Mujika eta Gillermo Etxeberriaren lagun-tzaz, gaur Xabier Aizarnari omenaldi berezi hau eskaintzea.

Juan Antonio Garmendia Elozegi
EAE/RSBAP-eko Gipuzkoako Lehendakaria